

Sygn. akt II Ka 313/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jerzy Kozaczuk
Sędziowie:	SO Mariola Krajewska - Sińczuk (spr.) SO Krystyna Świącicka
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Anny Świdorskiej

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2013 r.

sprawy **R. R.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i oskarżyciela posiłkowego A. G.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 13 lutego 2013 r. sygn. akt II K 739/12

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę R. R. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. Ż. w S. kwotę 516,60 złotych (w tym 96,60 zł podatku VAT) za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt II Ka 313/13

UZASADNIENIE

R. R. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od dnia 30 czerwca 2010 roku do lutego 2011 roku w S., woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd A. S. przy zawarciu w dniu 30.06.2010 roku umowy na wykonanie generalnego remontu lokalu przy ul. (...) w S. podając, iż prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą D.O.M. - BUD R. R. z/s w S. przy ul. (...) w sytuacji gdy działalność ta nie była zarejestrowana po czym pobrał zaliczki pieniężne od A. S. na poczet wykonywanych prac w łącznej kwocie 33 000 złotych, a następnie nie wykonując czynności będących przedmiotem umowy oraz porozumienia z dnia 21.10.2010 roku w zakresie rozliczenia się z zaliczek i wykonywanych oraz niewykonanych prac nie zwrócił mu ustalonego długu w kwocie 10 345 złotych, jak też nie wystawił faktury na wykonane prace na kwotę 22 655 złotych, czym doprowadził A. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 10.345 złotych,

to jest o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

II. w nieustalonym bliżej czasie w okresie od połowy 2010 roku do lutego 2011 roku w S. woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd R. S. co do faktu podjęcia współpracy jego firmy (...).O. M.- BUD z/s w S. przy ul. (...) z firmą pokrzywdzonego PHU (...) s.c z/s w S. po czym podnajął od pokrzywdzonego pomieszczenie z wyposażeniem jego firmy przy ul. (...) po wykonaniu na podstawie ustnego zlecenia przez pokrzywdzonego drzwi i parapetów w remontowanym przez niego lokalu przy ul. (...) w S. należącym do A. S. nie wywiązał się z umowy doprowadzając R. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 1950 złotych z tytułu wykonanego zlecenia,

to jest o czyn z art. 286 § 1 kk,

III. w nieustalonym bliżej czasie w okresie od około połowy 2010 roku do lutego 2011 roku w S., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przywłaszczył sobie powierzone mu przez R. S. na podstawie ustnej umowy podnajmu pomieszczenie jego firmy przy ul. (...), znajdujące się w nim wyposażenie w postaci szafy o wartości 700 złotych, stolika pod RTV o wartości 400 złotych i półki o wartości 150 złotych, które usunął z pomieszczenia i ukrył w nieustalonym miejscu nie zwracając ich pokrzywdzonemu, czym spowodował straty w łącznej kwocie 1250 złotych na szkodę R. S.,

to jest o czyn z art. 284 § 2 kk,

IV. w okresie od dnia 22 listopada 2010 roku do 16 grudnia 2010 roku w S., woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd D. S. prowadzącego firmę (...) w S. podając, iż prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą D.O.M.-BUD z/s w S. przy ul. (...) w sytuacji gdy działalność ta nie była zarejestrowana oraz co do zamiaru wywiązania się z zobowiązań, po czym pobrał w jego firmie towary w postaci materiałów budowlanych na tzw. przedłużony termin płatności na podstawie faktury VAT nr (...) z dnia 30.11.2010 roku na kwotę 854 złote, faktury VAT nr (...) z dnia 30.11.2011 roku na kwotę 2000,08 złotych, faktury VAT nr (...) z dnia 30.11.2010 roku na kwotę 4339,21 złotych, dokumentu WZ nr (...) z dnia 22.11.2010 roku na kwotę 71 złotych, dokumentu WZ nr (...) z dnia 22.11.2010 roku na kwotę 746 złotych, dokumentu WZ nr (...) z dnia 27.10.2010 roku na kwotę 3700 złotych, dokumentu WZ nr (...) z dnia 27.10.2010 roku na kwotę 51 złotych, dokumentu WZ nr (...) z dnia 06.10.2010 roku na kwotę 230,58 złotych nie dokonując płatności za pobrane towary, czym doprowadził D. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 7214,21 złotych,

to jest o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

V. w nieustalonym bliżej czasie w okresie od około połowy 2010 roku do lutego 2011 roku w miejscowości B. woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd G. O. prowadzącego firmę (...) w B. co do faktu, iż prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą M.D.O.M. w sytuacji, gdy działalność ta nie była zarejestrowana oraz co do zamiaru wywiązania się z zobowiązań, po czym dokonał zleceń na wykonanie materiałów reklamowych typu banery, tablice reklamowe i szyldy dla swojej firmy (...).D.O.M. na łączną kwotę 3 000 złotych, a następnie po odbiorze części zamówienia nie dokonał płatności za zamówione materiały reklamowe, czym doprowadził G. O. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 3 000 złotych,

to jest o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

VI. w dniu 12 listopada 2010 roku w S., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 500 złotych firmę (...)- oddział firmy (...) z/s w O., w ten sposób, że zawierając umowę pożyczki gotówkowej nr 13/2495/11/10 (...) na kwotę 500 złotych, poświadczył nieprawdę poprzez nieprawdziwe oświadczenie w przedmiocie swojego zatrudnienia, podając, iż prowadzi działalność gospodarczą pod

nazwą M.D.O.M. z/ w S. przy ul. (...), czym wprowadził w błąd pracownika zawierającego umowę oraz (...) 500, co do stanu faktycznego, a następnie nie spłacił pożyczki pomimo upływu terminu, działając na szkodę firmy (...),

to jest o czyn z art. 286 § 1 kk,

VII. w okresie od dnia 2 października 2010 roku do lutego 2011 roku w S. woj. (...), działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd A. G. przy zawarciu w dniu 01.10.2010 roku umowy na wykonanie tynków cementowo-wapiennych i podwieszenie sufitów w domu jednorodzinnym w D. Ł., podając iż prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...)O.M.-BUD R. R. z/s w S. przy ul. (...) w sytuacji, gdy działalność ta nie była zarejestrowana, po czym pobrał zaliczki pieniężne od A. G. na poczet wykonywanych prac w łącznej kwocie 8 000 złotych, a następnie nie wywiązał się z umowy i nie wykonał zleconych prac po czym nie zwrócił mu ustalonego długu w kwocie (...), złotych przywłaszczając te pieniądze, czym doprowadził A. G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 2579,15 złotych,

to jest o czyn z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2013 roku Sąd Rejonowy w Siedlcach:

I. w miejsce i w granicach czynu opisanego w pkt I aktu oskarżenia oskarżonego R. R. uznał za winnego tego, że w dniu 30 czerwca 2010 roku w S., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadził w błąd A. S. przy zawarciu umowy na wykonanie generalnego remontu lokalu przy ul. (...) w S. w ten sposób, że podał, iż prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą D.O.M. – BUD R. R. z/s w S. przy ul. (...) w sytuacji, gdy działalność ta nie była zarejestrowana, czym skłonił pokrzywdzonego A. S. do zawarcia w/w umowy po czym pobrał zaliczki pieniężne od A. S. na poczet wykonywanych prac w łącznej kwocie 33 000 złotych, a następnie nie wykonując czynności będących przedmiotem umowy oraz porozumienia z dnia 21.10.2010 roku w zakresie rozliczenia się z zaliczek i wykonanych oraz niewykonanych prac nie zwrócił mu ustalonego długu w kwocie 10 345 złotych, jak też nie wystawił faktury na wykonane prace na kwotę 22 655 złotych, czym doprowadził A. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 10.345 złotych, co stanowi występki z art. 286 § 1 kk;

II. oskarżonego R. R. uznał za winnego czynu opisanego w pkt VI aktu oskarżenia, co stanowi występki z art. 286 § 1 kk;

III. przyjmując, iż czynów przypisanych mu w pkt I i II sentencji wyroku oskarżony dopuścił się w warunkach ciągu przestępstw, za czyny te na podstawie art. 91 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk oraz art. 33 § 2 kk wymierzył oskarżonemu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 złotych;

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej w pkt III wyroku kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 5 lat;

V. na podstawie art. 72 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego R. R. obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych: A. S. kwoty 10.345 zł, firmy (...) - Oddział firmy (...) z/s w O. kwoty 500 złotych w terminie 2 lat od uprawomocnienia się orzeczenia;

VI. uniewinnił oskarżonego R. R. od popełnienia czynów opisanych w pkt II, III, IV, V i VII aktu oskarżenia;

VII. zwolnił oskarżonego od opłaty oraz kosztów sądowych, przejmując te ostatnie na rachunek Skarbu Państwa;

VIII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w S. adw. M. Ż. kwotę 732,24 zł tytułem wynagrodzenia za obronę wykonywaną z urzędu, w tym 135,24 złotych podatku VAT.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli prokurator oraz oskarżyciel posiłkowy A. G..

Prokurator Rejonowy w Siedlcach na podstawie art. 425 § 1-3 kpk, art. 444 kpk oraz art. 447 § 1 kpk zaskarżył wyrok w części dotyczącej czynów z punktów I-V i VII aktu oskarżenia na niekorzyść oskarżonego R. R. i powołując się na przepisy art. 427 § 2 kpk oraz art. 438 pkt 1 i 3 kpk zarzucił:

I. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść w zakresie czynów z punktów I, II, III, IV, V i VII, co w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia go od popełnienia zarzucanych mu czynów z punktów II, III, IV, V i VII, a polegający na:

- przyjęciu, że oskarżony zachowaniem swoim nie wyczerpał znamion przestępstwa oszustwa w zakresie czynu z pkt II aktu oskarżenia wobec pokrzywdzonego R. S., zwłaszcza, że zamówił u niego usługę, na rzecz faktycznie realizowanej inwestycji, gdzie także nie wywiązał się z zobowiązania co jednak w ocenie Sądu świadczy o braku z góry powziętego zamiaru niewywiązania się z zobowiązania i nie miało cech oszustwa w sytuacji niekonsekwentnego uznania przez Sąd, że wobec A. S. oskarżony dopuścił się oszustwa zaś wobec R. S. niewywiązanie się z zobowiązania było skutkiem utraty płynności finansowej, gdy również jego wprowadził on w błąd co do faktu prowadzenia działalności gospodarczej i wystawienia faktury za wykonaną usługę;

- przyjęciu, że oskarżony zachowaniem swoim nie wyczerpał znamion przestępstwa przywłaszczenia w zakresie czynu z pkt III aktu oskarżenia wobec pokrzywdzonego R. S., gdyż pozostawiając meble w wynajmowanym przez siebie lokalu oraz wyjeżdżając z S. nie miał zamiaru przywłaszczenia ich, bo nie włączył ich do swojego majątku, w sytuacji, gdy porzucając mienie, które przyjął w użytkowanie (niezależnie czy przyjął je w użytkowanie czy miał za nie zapłacić, gdyż nie wiadomo było kiedy to zrobi) rozporządził nim jak własnym;

- przyjęciu, że oskarżony zachowaniem swoim nie wyczerpał znamion przestępstwa oszustwa w zakresie czynu z pkt IV aktu oskarżenia wobec pokrzywdzonego J. S., gdyż nabycie przez oskarżonego towaru na tzw. przedłużony termin płatności zwłaszcza, że nie rozporządził nim a wykorzystał na rzecz realizowanych inwestycji nie było oszustwem w sytuacji, gdy nabył materiały budowlane wprowadzając sprzedającego w błąd co do faktu prowadzenia działalności gospodarczej a także w okresie przyjęcia zlecenia od A. G., który wypłacił mu na ten cel zaliczkę, a z którym następnie rozliczył się zwracając mu zakupione materiały budowlane, a zatem rozporządził nimi, a nadto wypełnił znamiona oszustwa, gdyż nabywając towar z góry wiedział, że nie dotrzyma terminu jego zapłaty;

- przyjęciu, że oskarżony zachowaniem swoim nie wyczerpał znamion przestępstwa oszustwa w zakresie czynu z pkt V aktu oskarżenia wobec pokrzywdzonego G. O., gdyż brak jest podstaw do przyjęcia, że oskarżony złożył zamówienie z zamiarem oszustwa bowiem nie odniósł żadnej korzyści majątkowej a złożenie zamówienia w postaci materiałów reklamowych firmy świadczyło o zamiarze prowadzenia danej działalności, podczas gdy oskarżony wprowadził go w błąd co do faktu prowadzenia działalności gospodarczej zaś korzyścią majątkową były nieuiszczone pokrzywdzonemu należności za wykonaną usługę;

- przyjęciu, że oskarżony zachowaniem swoim nie wyczerpał znamion przestępstwa oszustwa w zakresie czynu z pkt VII aktu oskarżenia wobec pokrzywdzonego A. G. bowiem wynajęcie wykonawcy, zwrócenie mu części pieniędzy jak i materiałów budowlanych wskazuje na brak zamiaru oszukańczego niewywiązania się z umowy w sytuacji, gdy oskarżony podjął te działania dopiero po licznych żądaniach pokrzywdzonego, którego również wprowadził w błąd co do faktu prowadzenia działalności gospodarczej

- przyjęciu, że oskarżony zachowaniem swoim co prawda wyczerpał znamiona przestępstwa oszustwa w zakresie czynu z pkt I aktu oskarżenia popełnionego na szkodę A. S. jednak czynu tego dopuścił się w dniu 30.06.2010 roku wprowadzając pokrzywdzonego w błąd w chwili zawarcia umowy w sytuacji, gdy przez cały okres wykonywania prac remontowych przyjmował od pokrzywdzonego zaliczki i utrzymywał go w błędnym przekonaniu prowadzenia działalności gospodarczej a następnie zawierając w dniu 21.10.2010 roku porozumienie wiedział, że nie będzie w stanie wywiązać się terminowo z zobowiązań, zwłaszcza, iż w tym czasie przyjął także zlecenie od A. G. oraz posiadał zobowiązania finansowe wobec pozostałych pokrzywdzonych a zatem jego działanie nie było jednostkowe a składało się z kilku oszukańczych zachowań przez cały okres realizacji nie dokończonej inwestycji,

II. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk poprzez niezastosowanie art. 12 kk w kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu R. R. w punkcie I aktu oskarżenia, w sytuacji gdy oskarżony dopuścił się czynu składającego się z kilku zachowań podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, który nie był jednym czynem w znaczeniu naturalnym, wyczerpującym dyspozycję jedynie art. 286 § 1 kk.

Stawiając powyższe zarzuty na podstawie art. 427 § 1 kpk, art. 437 § 1 i 2 kpk, art. 454 § 2 kpk prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Oskarżyciel posiłkowy A. G. na podstawie art. 427 § 1 kpk i art. 438 pkt 1 i 3 kpk wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego poprzez przyjęcie, iż oskarżony R. R. zawierając w dniu 5 października 2010 r. umowę nr (...) z 2010 r. na wykonanie tynków cementowo-wapiennych i podwieszenie sufitów w domu jednorodzinnym w D. Ł. i podając, iż prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...)O.M. – BUD R. R. z/s w S. przy ul. (...) w sytuacji, gdy ta działalność nie była zarejestrowana oraz przyjmując tytułem zaliczki kwotę 8000 zł, z czego kwota 2.579,15 zł do chwili obecnej nie została zwrócona, nie działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i nie wprowadził w błąd A. G., w sytuacji gdy całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego należy ocenić wskazuje, że oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu z art. 286 § 1 kk.

Podnosząc powyższy zarzut i powołując się na treść art. 427 § 1 kpk, art. 437 § 1 i 2 kpk oraz art. 454 § 2 kpk wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zasadne są zawarte w obu apelacjach wnioski o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Przypomnieć należy, że sprawa niniejsza rozpoznawana była przez Sąd Rejonowy w Siedlcach już trzykrotnie. Dwa wyroki skazujące, jakie zapadły w sprawie zostały uchylone, a sprawa przekazana została po raz kolejny do ponownego rozpoznania i mimo to Sąd rozpoznając ją pod sygn. akt II K 739/12 dopuścił się uchybień, które spowodowały konieczność wydania orzeczenia kasatoryjnego.

R. R. w sprawie tej oskarżony został o popełnienie VII występków, w tym VI-ciu wyczerpujących dyspozycję art. 286 § 1 kk i jednego zakwalifikowanego z art. 284 § 2 kk. Uchylając pierwszy wyrok, jaki zapadł w sprawie, Sąd Okręgowy w Siedlcach stwierdził, iż Sąd orzekający zbyt pochopnie uwzględnił wniosek o dobrowolne poddanie karze w trybie art. 387 kpk. Nie zostały bowiem wyjaśnione okoliczności każdego z zarzucanych oskarżonemu czynów, a w szczególności Sąd nie rozstrzygnął w sposób niewątpliwy, czy oskarżony dopuścił się przestępstw oszustwa, czy też jedynie nie wywiązał się ze zobowiązań o charakterze cywilno-prawnym. Nie wykazał, czy R. R. miał zamiar niewypełnienia zobowiązań i uzyskania jedynie na tej podstawie korzyści majątkowej, bądź też niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań wynikało z innych okoliczności, których sprawca nie obejmował świadomością podczas zawierania stosownej umowy. Z kolei ocena zamiaru oskarżonego miała wpływ na ocenę czynu pod względem jego jedności (art. 12 kk). Nadto, zdaniem Sądu II instancji, niewyjaśnione pozostały okoliczności popełnienia czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt III aktu oskarżenia, w szczególności to, czy miał on świadomość posiadania mebli wbrew woli pokrzywdzonego. Sąd odwoławczy w wytycznych do wyroku zlecił Sądowi Rejonowemu dokonanie szczegółowej oceny dowodów, ustalenie prawidłowego stanu faktycznego, zastosowanie właściwej kwalifikacji prawnej czynów, a w przypadku skazania oskarżonego rozważenie argumentów podniesionych przez prokuratora w zakresie art. 91 § 1 kk oraz art. 46 § 1 kk. Rozpoznając sprawę po raz kolejny Sąd Rejonowy w Siedlcach dopuścił się obrazy art. 91 § 1 kk w zw. z art. 86 § 1 kk, a nadto nie zrealizował wytycznych Sądu II instancji zawartych w wyroku uchylającym sprawę do ponownego rozpoznania, zwłaszcza nie rozważył strony podmiotowej przestępstw oszustwa, jak i strony podmiotowej przestępstwa przywłaszczenia.

Rozpoznając sprawę po raz trzeci Sąd Rejonowy również wydał wyrok z obrazą obowiązujących przepisów procedury karnej. Po raz kolejny, mimo że poświęcił rozpoznaniu sprawy wiele czasu, Sąd orzekający nie wyjaśnił wszystkich okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy i wydał orzeczenie, które razi niekonsekwencją i dowolnością. Fakt, iż Sąd Okręgowy dwukrotnie uchylał wyroki skazujące oskarżonego za wszystkie zarzucane mu występki nie zobowiązywał absolutnie, by przy kolejnym rozpoznaniu sprawy uniewinnić R. R. od większości stawianych mu zarzutów, ale nakazywał skupienie się na istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okolicznościach, które zostały jasno wyeksponowane w pisemnych motywach obu wyroków Sądu odwoławczego. Zupełnie niezrozumiałe dla Sądu II instancji, ale też dla skarżących wyrok, było w szczególności uznanie winy oskarżonego w zakresie czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia (z modyfikacją jego opisu) i uniewinnienie go od czynów zarzucanych mu w pkt II, IV, V i VII aktu oskarżenia, które również kwalifikowane były jako przestępstwa oszustwa. Sąd I instancji uzasadniając swoje rozstrzygnięcie wskazał, że okoliczności zawierania umów z pokrzywdzonymi: A. G., R. S., D. S. i G. O. wykluczają przyjęcie, że zamiarem oskarżonego było niewywiązanie się z nich, natomiast w odniesieniu do czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia uznał, iż R. R. zachowaniem swoim wyczerpał dyspozycję art. 286 § 1 kk, gdyż wprowadził on w błąd pokrzywdzonego co do istotnych elementów umowy w chwili jej zawarcia, mianowicie w zakresie tego, iż prowadzi działalność gospodarczą, zaś pokrzywdzony A. S. nie był zainteresowany wykonaniem remontu przez osobę nie prowadzącą działalności gospodarczej, bowiem nie mógł otrzymać faktury i rozliczyć kosztów remontu w kosztach działalności gospodarczej. Stanowisko Sądu orzekającego w tym zakresie jest zupełnie nieprzekonujące w kontekście całokształtu zgromadzonych w sprawie dowodów i ustalonych na ich podstawie okoliczności, a w szczególności zeznań wszystkich wskazanych wyżej pokrzywdzonych. Wydaje się, iż Sąd orzekający sporządzając pisemne motywy zaskarżonego orzeczenia sam dostrzegł niekonsekwencje podjętej decyzji, gdyż na k. 13 uzasadnienia przyznał, że A. G. w swoich zeznaniach wspominał o tym, iż podawanie się przez oskarżonego za przedsiębiorcę uwiarygodniło go w jego oczach, jednakże próbując „wybrnąć” z zaistniałej sytuacji zupełnie dowolnie stwierdził, że z zeznań tego pokrzywdzonego nie wynika, aby ta okoliczność była decydująca o podpisaniu umowy z oskarżonym. Inwestycją był w tym przypadku (czyn VII) dom mieszkalny i nie była niezbędna faktura do rozliczania kosztów. Takie wnioskowanie Sądu jest zupełnie nieuprawnione. Zbagatelizował on nadto inne istotne okoliczności, bądź też w sposób nieprzekonujący zinterpretował je na korzyść R. R.. Na szereg z nich trafnie wskazują obie apelacje. Przede wszystkim brak jest w sprawie dowodów, że oskarżony wynajął podwykonawcę, aby wywiązać się z zawartej umowy, ale wszelkie okoliczności wskazują na to, iż w ten sposób chciał on stworzyć pozory wiarygodnego wykonawcy, by otrzymać kolejną kwotę zaliczki, gdyż w tym czasie zalegał z płatnościami u innych wierzycieli. Podwykonawca rozpoczął prace, jednakże je przerwał, gdyż oskarżony mu nie zapłacił. Prawdą jest, co eksponuje Sąd w uzasadnieniu, że oskarżony w ramach rozliczeń pozostawił pokrzywdzonemu A. G. materiały budowlane, jednakże na tej podstawie jeszcze nie można przyjąć za Sądem orzekającym, iż zawierając umowę, miał zamiar wywiązać się z niej. To zdecydowana postawa A. G. spowodowała, że oskarżony dokonał częściowego rozliczenia się z nim. Sąd Rejonowy jako argument wskazujący na wykluczenie przyjęcia, że zamiarem R. R. było niewywiązanie się z umowy powołuje rozpoczęcie i wykonywanie u A. G. robót, co jego zdaniem nie może wskazywać na działania pozorujące zamiar wykonania umowy, maskujące oszustwo, a jednocześnie skazując oskarżonego za czyn z pkt I aktu oskarżenia zbagatelizował bezsporną okoliczność, że u pokrzywdzonego A. S. prace wykonywane przez oskarżonego były znacznie bardziej zaawansowane niż właśnie u A. G.. Wskazane argumenty, jak też okoliczności dotyczące zakupu towarów, za które zresztą nie zapłacił, nie przekonują Sądu odwoławczego o logiczności wysnutego wniosku, co do nieudolności gospodarczej oskarżonego i braku po jego stronie zamiaru popełnienia przestępstwa oszustwa. Rację ma prokurator twierdząc, iż takiego wniosku nie można wysnuć po analizie wyłącznie występkę zarzucanego w pkt VII aktu oskarżenia, a dotyczącego pokrzywdzonego R. G. i w oderwaniu od innych czynów, których sprawa dotyczy, gdyż dopiero rozważenie we wzajemnym powiązaniu całokształtu dowodów i okoliczności sprawy, pozwala na prawidłową ocenę zachowania oskarżonego, przede wszystkim w kontekście motywów jego zachowania. Sąd I instancji nie przeanalizował tego, czy R. R., rozpoczynając tyle robót niemalże jednocześnie, przy wynikającej z akt rotacji pracowników, miał zamiar wywiązania się z zawartych umów, jak również zapłacić za pobrany na przedłużony termin płatności towar w firmie (...), skoro w tym czasie winien dysponować gotówką z zaliczek otrzymanych od pokrzywdzonych, a jak trafnie dostrzegł w apelacji prokurator, powołując na poparcie swojego stanowiska wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28.02. 1995r. (O.. Prok. i Pr. 9/1995 poz. 22), znajdował się on wówczas u schyłku swojej „działalności”.

Sąd orzekający nienależycie przeanalizował także to, że R. R. nie posiadał zarejestrowanej działalności gospodarczej i posługiwał się numerami NIP i REGON nadanymi nieistniejącej już firmie jego żony. Pokrzywdzeni byli przekonani, iż oskarżony prowadzi firmę remontowo-budowlaną i bez znaczenia dla oceny zachowania oskarżonego było to, czy potrzebne były im faktury, czy też nie. Była to istotna okoliczność świadcząca o tym, że oskarżonemu jako wykonawcy można zaufać, że jest on fachowcem w swojej dziedzinie i wykona i to w terminie prace, których się podjął. Przypomnieć należy, iż pokrzywdzeni A. S., R. S. i G. O. chcieli wystawić faktury, jednakże nie dysponowali danymi firmy oskarżonego, natomiast D. S. wystawiał dokumenty WZ i faktury nie mając świadomości co do tego, że firma (...)O.M. – BUD R. R. z siedzibą w S. przy ul. (...) nie istnieje.

Także w przypadku zarzutu dotyczącego czynu popełnionego na szkodę R. S., Sąd w sposób nieprzekonujący uzasadnił swoją decyzję o uniewinnieniu oskarżonego. Prawdą jest, że R. R. zamówił u pokrzywdzonego usługę, którą ten wykonał, jednakże od tego czynu nie może ekskulpować go okoliczność, że zamówione drzwi i parapety zamontował on w lokalu A. S., a inwestycji tej w rezultacie nie dokończył i „prawdopodobne jest, iż było to skutkiem utraty płynności finansowej”. Również niedostatecznie rozważone zostały okoliczności dotyczące zarzutu z pkt V aktu oskarżenia a w szczególności Sąd nie nadał właściwego znaczenia okoliczności z której wynika, że oskarżony wprowadził pokrzywdzonego w błąd co do prowadzenia działalności gospodarczej pod nazwą, o której była mowa wyżej, zaś korzyść majątkową, której Sąd orzekający nie dostrzegł, stanowiły nieuiszczenie należności za wykonaną usługę.

Niedostatecznie Sąd natomiast wyjaśnił okoliczności dotyczące popełnienia występku z art. 284 § 2 kk, który zarzucony został w pkt III aktu oskarżenia. Sąd uniewinniając oskarżonego od tego zarzutu stwierdził, że R. R. wziął meble od pokrzywdzonego za jego zgodą i przewiózł je do wynajmowanego mieszkania na ul. (...) w S., a następnie ich nie zwrócił i nie zapłacił za nie. R. S. w tej kwestii zeznawał różnie, raz twierdził, iż pozwolił zabrać meble oskarżonemu z wynajętych pomieszczeń, gdyż mu tam przeszkadzały i przewieźć w inne miejsce i użytkować je, innym razem podał, że za te meble miał mu zapłacić, potem gdy nie zapłacił miał je odebrać, jednakże od oskarżonego dowiedział się, że nie ma już kluczy do wynajmowanego lokalu, a meble chyba tam zostały. Rację ma Sąd orzekający, wskazując w uzasadnieniu, że prokurator w tej kwestii nie poczynił niezbędnych ustaleń, jednakże zarzut taki należy również postawić Sądowi, który nie podjął próby ustalenia wszystkich okoliczności dotyczących wskazanych mebli, a mianowicie nie przesłuchał byłej żony oskarżonego, która zamieszkiwała z nim w wynajętym mieszkaniu w S. na ul. (...) i być może nadal tam przebywa i która z pewnością ma wiedzę dotyczącą okoliczności związanych z losem tych mebli od momentu przywiezienia z lokalu stanowiącego własność pokrzywdzonego, a w szczególności stosunku prawnego jaki łączył oskarżonego i pokrzywdzonego w tym zakresie.

Mając powyższe rozważania na względzie Sąd odwoławczy uznał, iż wyrok w takim kształcie nie może się ostać, gdyż jest on niespójny. Sąd, mimo rozpoznawania sprawy po raz trzeci, wybiórczo przeanalizował okoliczności zaistniałe w sprawie, a niektóre bezkrytycznie i w sposób nieprzekonujący zinterpretował na korzyść oskarżonego, jak też wszystkich istotnych kwestii nie wyjaśnił mimo tego, że miał taką możliwość. Z tego względu ponownie zaszła konieczność uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach. Wprawdzie prokurator nie skarżył wyroku w zakresie czynu z pkt VI aktu oskarżenia, jednakże mimo bezspornych okoliczności jego popełnienia, Sąd odwoławczy z uwagi na wielość zarzutów i możliwość orzeczenia w przyszłości kary łącznej, bądź też przyjęcia działania oskarżonego w warunkach innego ciągu przestępstw, niż ustalony w zaskarżonym wyroku, uchylił to orzeczenie w zakresie czynu VI aktu oskarżenia z urzędu i przekazał sprawę w całości do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w całości, dopuści również dowód ze zeznań byłej żony oskarżonego na okoliczności wskazane w niniejszym uzasadnieniu, a następnie uwzględniając uwagi wyżej zawarte, jak również w obu apelacjach, w tym też dotyczące obrazy art. 12 kk poprzez jego niezastosowanie w kwalifikacji prawnej czynu popełnionego na szkodę A. S., oceni wszystkie zebrane w sprawie dowody we wzajemnym powiązaniu i przy respektowaniu reguł zawartych w art. 4 i 7 kpk, a następnie ustali w sprawie prawidłowy stan faktyczny i oceni go właściwie pod względem prawnym, posilując się w tym zakresie również wcześniejszymi uzasadnieniami sporządzonymi w niniejszej sprawie przez Sąd odwoławczy,

a następnie wyda merytoryczne rozstrzygnięcie, a swoje stanowisko uzasadni zgodnie ze wskazaniem płynącym w art. 424 kpk, o ile oczywiście zajdzie taka potrzeba.

Mając powyższe okoliczności na względzie Sąd Okręgowy w Siedlcach na podstawie art. 437 § 2 kpk w zw. z art. 456 kpk orzekł jak w wyroku